

Załącznik
do Uchwały Nr .../.../2022
Rady Gminy Firlej
z dnia 27 maja 2022 r.

**GMINNY PROGRAM
PROFILAKTYKI I ROZWIĄZYWANIA
PROBLEMÓW UZALEŻNIEŃ
OD ALKOHOLU I NARKOTYKÓW
W GMINIE FIRLEJ NA ROK 2022**

Rozdział 1

WSTĘP

Gminny Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Od Alkoholu i Narkotyków w Gminie Firlej **na rok 2022** zwany dalej "Programem", opracowany został zgodnie z wymogami ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (Dz. U. z 2021 r., poz. 1119, z późn. zm.). Stanowi integralną część Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Firlej na lata 2016-2025 i został dostosowany do wytycznych Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. Działania zaplanowane w ramach Programu uwzględniają cele operacyjne dotyczące profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych określone w Narodowym Programie Zdrowia. Stanowią nie tylko kontynuację wcześniejszych zadań i przedsięwzięć, ale także dają możliwość kompleksowego wsparcia osób i rodzin z problemem alkoholowym i zagrożonych wykluczeniem społecznym. W celu zmniejszenia ilości i częstotliwości szkód spowodowanych nadużywaniem alkoholu przez mieszkańców gminy Firlej, wskazane jest dalsze podejmowanie działań profilaktycznych przy jednoczesnym zabezpieczeniu odpowiedniej pomocy terapeutyczno – rehabilitacyjnej i prawnej osobom uzależnionym i współuzależnionym. W myśl art. 4¹ust. 1 i 2 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracji społecznej osób uzależnionych należy do zadań własnych gminy.

Działania podejmowane są w oparciu o następujące akty prawne:

- Ustawa z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii ,
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie .

DIAGNOZA SYTUACYJNA DOTYCZĄCA PROBLEMÓW ALKOHOLOWYCH W GMINIE FIRLEJ

Z informacji uzyskanych od pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Firleju , członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych ,członków Zespołu Interdyscyplinarnego i dzielnicowego gminy Firlej wynika, że część dorosłych mieszkańców gminy nadal nie dostrzega negatywnych skutków problemu społecznego, jakim jest uzależnienie od alkoholu. Osoby dorosłe nie chcą poddawać się dobrowolnemu leczeniu odwykowemu.

W związku z tym działania dotyczące kierowania na leczenie odwykowe bez zgody osoby są realizowane przez Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Firleju. Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Firleju do dnia 30.11.2021 roku rozpatrzyła 19 wniosków o zastosowanie przymusowego leczenia odwykowego. Do dnia 30.11.2021r. do Sądu Rejonowego w Lubartowie złożonych zostało 21 wniosków o przymusowe leczenie odwykowe 21 osób, mieszkańców gminy Firlej. Według Światowej Organizacji Zdrowia alkohol znajduje się na trzecim miejscu wśród czynników ryzyka dla zdrowia populacji. Większe ryzyko niesie za sobą tylko palenie tytoniu i nadciśnienie tętnicze. Problem nadużywania alkoholu bardzo często wiąże się z występowaniem zjawiska przemocy w rodzinie (przemocy fizycznej, psychicznej bądź ekonomicznej).

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Celem głównym programu jest ograniczanie zdrowotnych i społecznych skutków wynikających z nadużywania napojów alkoholowych i używania innych środków psychoaktywnych poprzez podnoszenie poziomu wiedzy i świadomości mieszkańców Gminy Firlej oraz prowadzenie skoordynowanych działań profilaktycznych, terapeutycznych i rehabilitacyjnych oraz zmniejszenie występowania negatywnych zjawisk powstałych w wyniku nadużywania oraz uzależnienia od alkoholu i przemocy w rodzinie.

CELE SZCZEGÓWOWE PROGRAMU:

1. Zwiększanie dostępności pomocy terapeutycznej i rehabilitacyjnej, tym pomocy psychologicznej dla osób uzależnionych i osób zagrożonych uzależnieniem, wykluczonych społecznie lub zagrożonych wykluczeniem.
2. Wspieranie działań społeczności lokalnej w walce z uzależnieniami. Wspieranie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym oraz problemem narkotykowym w celu zmniejszania negatywnych skutków spowodowanych nadużywaniem alkoholu i środków psychoaktywnych.
3. Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej, edukacyjnej oraz szkoleniowej w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień, w szczególności dla dzieci i młodzieży, poprzez zwiększanie świadomości mieszkańców Gminy Firlej na temat szkodliwości używania alkoholu i narkotyków.
4. Zapobieganie powstawaniu nowych problemów związanych z nadużywaniem alkoholu oraz środków psychoaktywnych poprzez działania profilaktyczne, zwłaszcza wśród dzieci i młodzieży, w tym koordynację i finansowanie pozalekcyjnych zajęć sportowych z elementami profilaktyki.
5. Promocja zdrowego stylu życia, wolnego od uzależnień m. in. poprzez promowanie właściwych postaw społecznych w walce z uzależnieniem od alkoholu i narkotyków.
6. Zapobieganie przypadkom naruszenia prawa w handlu napojami alkoholowymi (reklama, sprzedaż nieletnim, nietrzeźwym, nietrzeźwość w zakładzie pracy, nielegalna produkcja i handel).

7. Tworzenie i wzbogacanie bazy materialnej, organizacyjnej i merytorycznej niezbędnej do realizacji zadań wynikających z Programu.
8. Współpraca instytucjami i organizacjami w zakresie przeciwdziałania uzależnieniom.

WSKAŹNIKI EFEKTYWNOŚCI PROGRAMU:

1. Liczba podmiotów zaangażowanych w realizację programu.
2. Liczba osób korzystających z pomocy psychologa w Punkcie Konsultacyjnym.
3. Liczba osób uczestniczących w programach profilaktycznych i terapeutycznych.
4. Liczba i rodzaj przeprowadzonych zajęć profilaktycznych.
5. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczących w pozalekcyjnych zajęciach sportowych.
6. Liczba dzieci i młodzieży uczestniczącej w półkoloniach letnich.
7. Liczba osób doświadczających przemocy, objętych wsparciem.
8. Liczba osób, które w związku z nadużywaniem alkoholu lub narkotyków powodują rozkład życia rodzinnego, demoralizację nieletnich, uchylają się od pracy albo systematycznie zakłócają spokój lub porządek publiczny, i które zostały skierowane do Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o zobowiązanie do przymusowego leczenia w zakładzie leczenia odwykowego.
9. Liczba wniosków skierowanych do Sądu Rejonowego w Lubartowie, w celu zastosowania obowiązku leczenia odwykowego.
10. Liczba osób przeszkolonych w zakresie rozwiązywania problemów uzależnień.
11. Liczba odbytych kontroli punktów sprzedaży napojów alkoholowych
12. Liczba działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy.”

Rozdział 2

Zadania Gminnego Programu i cele:

Zadanie 1.

Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.
Cel: zmniejszenie liczby i dolegliwości życia rodzinnego związanych z nadużywaniem alkoholu i innych środków psychoaktywnych oraz stosowania przemocy w rodzinie.

Zadanie 2.

Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, a w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym prowadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych. Cel: opóźnienie inicjacji alkoholowej, narkotykowej oraz zmniejszenie liczby i częstotliwości korzystania ze środków psychoaktywnych zmniejszających świadomość. Edukacja publiczna mieszkańców w zakresie profilaktyki uzależnień.

Zadanie 3.

Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu lub narkotyków obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.

Zadanie 4.

Podejmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.

Cel: zmniejszenie naruszeń prawa na rynku alkoholowym.

Zadanie 5.

Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych lub narkomanii.

Cel: wspieranie działań mających wpływ na zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców gminy.”

Lp.	TREŚĆ ZADANIA I DZIAŁANIA	TERMIN REALIZACJI	ODPOWIEDZIALNI
1.	Udzielanie rodzinom, w których występują problemy alkoholowe i problemy narkomanii pomocy psychologicznej i prawnej, a w szczególności ochrony przed przemocą w rodzinie.	W ciągu roku	Wójt Gminy
1.1.	Wsparcie psychologiczne przez psychologa zatrudnionego w punkcie konsultacyjnym dla członków rodzin dotkniętych alkoholizmem, narkomanią i przemocą, 6 godzin w miesiącu. Kwota 5.760 zł.	W ciągu roku	Wójt Gminy

2.	Prowadzenie profilaktycznej działalności informacyjnej i edukacyjnej w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, w szczególności dla dzieci i młodzieży, w tym powadzenie pozalekcyjnych zajęć sportowych.	Na bieżąco	Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2.1.	Wspieranie działań profilaktycznych skierowanych do mieszkańców gminy i w zakresie alkoholizmu i narkomanii: - promowanie różnych form edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień od alkoholu (konkursy, spektakle teatralne profilaktyczne, spotkania z ludźmi kultury i sztuki, koncerty profilaktyczne i inne - kwota 48.000 zł; - promowanie różnych form edukacji w zakresie profilaktyki uzależnień od narkotyków (konkursy, spektakle teatralne profilaktyczne, spotkania z ludźmi kultury i sztuki, koncerty profilaktyczne i inne - kwota 28.000 zł.	W ciągu roku	Wójt Gminy, Dyrektorzy szkół
2.2.	Edukacja dzieci i młodzieży – koordynacja i finansowanie dodatkowych zajęć, mających na celu rozwój dzieci i dających alternatywne możliwości spędzania czasu wolnego, ze szczególnym uwzględnieniem zajęć sportowych i rekreacyjnych z elementami profilaktyki w zakresie rozwiązywania problemów alkoholowych i narkomanii, poprzez realizację Programu Profilaktycznego - kwota 50.000 zł	W ciągu roku	Wójt Gminy, Gminny Ośrodek Sportu i Rekreacji w Firleju
2.3.	Zorganizowanie wypoczynku letniego w formie półkolonii z programem profilaktycznym dla dzieci pochodzących z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym, problemem narkomanii i dysfunkcyjnych – kwota 22.000 zł	Lipiec	Wójt Gminy, Ośrodek Pomocy Społecznej w Firleju, Szkoła Podstawowa w Firleju, Gminna Biblioteka Publiczna w Firleju
2.4.	Zabezpieczenie środków na działalność bieżącą i remonty oraz doposażenie świetlic środowiskowych na terenie gminy: łącznie na zadanie przeznaczają się kwotę 51.056 zł .	W ciągu roku	Wójt Gminy
3.	Działalność Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych polegająca na podejmowaniu czynności zmierzających do orzeczenia o zastosowaniu wobec osoby uzależnionej od alkoholu i narkotyków obowiązku poddania się leczeniu w zakładzie leczenia odwykowego, ponoszenie kosztów z tym związanych oraz kosztów innych działań Gminnej Komisji.	W ciągu roku	Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

3.1.	Doskonalenie procedur interwencyjnych Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych. -organizowanie posiedzeń Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych (za udział w pracach komisji (posiedzenia i kontrole) przysługuje wynagrodzenie w wysokości: przewodniczący komisji i z-ca przewodniczącego 150 zł brutto, sekretarz komisji w wysokości 130 zł brutto, pozostali członkowie w wysokości 100 zł brutto za każde posiedzenie. Planowana liczba posiedzeń – 12. Wyplata wynagrodzenia następuje na podstawie listy obecności. Kwota planowana 9.360 zł.	W ciągu roku	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.2.	Działania zmierzające do usuwania skutków nadmiernego spożywania alkoholu oraz stosowania narkotyków poprzez kierowanie na badania osoby nadużywające alkoholu oraz stosujące narkotyki w celu wydania opinii w przedmiocie uzależnienia i skierowania na leczenie odwykowe. Wydatki związane wydawaniem przez biegłych sądowych opinii w zakresie uzależnienia od alkoholu lub narkotyków oraz opłatę sądową ustala się w kwocie 6.000 zł.	Na bieżąco	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
3.3.	Udział członków Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Firleju w szkoleniach z zakresu profilaktyki uzależnień i przemocy w rodzinie – kwota 4.000 zł.	W ciągu roku	Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
4.	Podjęmowanie interwencji w związku z naruszeniem przepisów określonych w art.13¹ i art. 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz występowaniem przed sądem w charakterze oskarżyciela publicznego.	W ciągu roku	Wójt Gminy
4.1.	Przyjmowanie zawiadomień o naruszeniu m.in. art.13 ¹ i 15 ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi i kierowanie ich do zaopiniowania przez Komisję.	W ciągu roku	Wójt Gminy
4.2.	Podjęmowanie działań kontrolnych w stosunku do podmiotów prowadzących sprzedaż napojów alkoholowych pod kątem przestrzegania zasad obrotu tymi napojami (przeprowadzenie kontroli w ciągu roku w punktach sprzedaży napojów alkoholowych – kwota 600 zł.	W ciągu roku	Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wójt Gminy

4.3.	Wydawanie przez komisję opinii w przedmiocie zgodności lokalizacji punktu sprzedaży napojów alkoholowych z uchwałami rady gminy (zgodnie z m.in. art.18 ust. 3 a ustawy).	W ciągu roku	Wójt Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Wójt Gminy
5.	Wspomaganie działalności instytucji, stowarzyszeń i osób fizycznych, służącej rozwiązywaniu problemów alkoholowych lub narkomanii.	W ciągu roku	Wójt Gminy
5.1.	Wspieranie finansowe i merytoryczne w realizacji działań profilaktycznych dla osób uzależnionych oraz w zakresie edukacji publicznej i promowania zdrowego trybu życia bez alkoholu i narkotyków- kwota 18.000 zł.	W ciągu roku	Wójt Gminy

Rozdział 3

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Zadania Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych określa ustawa o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Zasady wynagradzania członków Komisji określa szczegółowo Program.

Podstawę do wypłaty wynagrodzenia dla członków Komisji stanowi lista wypłat, na podstawie listy obecności.

Rozdział 4

1. Realizatorzy Gminnego Programu

Realizatorem Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Uzależnień Od Alkoholu i Narkotyków w Gminie Firlej na rok 2022 jest Wójt Gminy Firlej za pośrednictwem jednostek organizacyjnych gminy oraz Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.

2. Źródła finansowania Gminnego Programu:

Finansowanie realizacji poszczególnych zadań odbywa się zgodnie z projektem budżetu na 2022r. w dziale 851- ochrona zdrowia, rozdziale 85154- przeciwdziałanie alkoholizmowi oraz rozdziale 85153 – przeciwdziałanie narkomanii. Źródłem finansowania zadań określonych

w Programie są środki pochodzące z opłat wniesionych za korzystanie z zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych w 2022r. (plan dochodów 110.000 zł).

3.Monitoring problemów związanych z problematyką uzależnień.

Monitoring realizacji Programu prowadzony będzie poprzez:

- a) Sprawozdanie dla Krajowego Biura Przeciwdziałania Narkomanii za pośrednictwem Urzędu Marszałkowskiego w Lublinie.
- b) Sprawozdanie dla Państwowej Agencji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w systemie Statystyki Resortowej Ministra Zdrowia.
- c) Sprawozdanie z realizacji Programu przedstawione Radzie Gminy Firlej w terminie do dnia 31 marca 2023r.